

ღირებულებითი განათლების ხელშეწყობა
სკოლის დაწყებით საფეხურზე: მოდელის ანალიზი

ლანა ბაჩალიაშვილი

თამარ მიქაბერიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ
ბიზნესის, ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე განათლების
ადმინისტრირების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის
შესაბამისად*

განათლების ადმინისტრირების სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნათია მჟავანაძე

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი; 2021

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორები, ვაცხადებთ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩვენს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ გამოსაქვეყნებლად მიღებულ, დასაცავად წარდგენილ ან აქამდე გამოქვეყნებულ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული შესაბამისი წესების დაცვით“

თამარ მიქაბერიძე

ლანა ბაჩალიაშვილი

26.06.2021

მადლობა

მადლობას ვუხდით, ქალაქ თბილისის სსიპ N175 საჯარო სკოლის დირექტორს, ქალბატონ თინათინ ალავიძეს და პრაქტიკის კვლევის პროცესში ჩართულ თითოეულ მასწავლებელს გაწეული დახმარებისთვისა და აქტიური თანამშრომლობისათვის.

განსაკუთრებულ მადლობას ვუხდით ჩვენი პრაქტიკის კვლევის ხელმძღვანელს, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მოწვეულ პედაგოგს, ქალბატონ ნათია მჟავანაძეს, რომელიც პრაქტიკის კვლევის ყველა ეტაპზე გვაძლევდა სწორ მიმართულებასა და დეტალურ უკუკავშირს, ასევე, მადლობას ვუხდით მას თანადგომისთვის.

შინაარსი

გამოყენებული აბრევიატურები	vii
აბსტრაქტი	1
შესავალი	4
ლიტერატურის მიმოხილვა	8
რა არის ღირებულება?	8
<i>მორალური განვითარება</i>	10
ღირებულებითი განათლება: მნიშვნელობა და ტიპები	13
ავსტრალია, როგორც ღირებულებითი განათლების წარმატებული მოდელი	15
ცოდნა და ღირებულებითი განათლება - Value and Knowledge Education (VaKE)	17
თანამშრომლობა, როგორც ღირებულება	23
<i>ღირებულებითი განათლება ზოგადი განათლების ეროვნულ მიზნებში</i>	27
<i>ღირებულებითი განათლება ეროვნულ სასწავლო გეგმაში</i>	28
<i>დამრიგებლის როლი და კლასის საათის მნიშვნელობა</i>	29
პრაქტიკის კვლევა, როგორც კვლევის მეთოდოლოგიური საფუძველი	31
კვლევის მეთოდოლოგია	33
კვლევის მეთოდები	33
კვლევის ეთიკა	36
საკვლევი საკითხის იდენტიფიცირება	37
დიაგნოსტიკის ეტაპი	39
დიაგნოსტიკის პირველი ეტაპი	40
<i>ფოკუს ჯგუფი მასწავლებლებთან</i>	40
<i>მასწავლებლებთან ფოკუს ჯგუფის შეჯამება</i>	44
<i>ფოკუს ჯგუფი მოსწავლეებთან</i>	45

ფოკუს ჯგუფების შეჯამება	48
პრე ტესტი	49
პრე ტესტის შედეგები	51
<i>ექსპერიმენტული ჯგუფის ონლაინ კითხვარის შედეგები</i>	51
<i>ექსპერიმენტული ჯგუფის მოთხოვნის ანალიზი</i>	56
<i>საკონტროლო ჯგუფის ონლაინ კითხვარის შედეგები</i>	58
<i>საკონტროლო ჯგუფის მოთხოვნის ანალიზი</i>	60
დიაგნოსტიკის ეტაპის შეჯამება	62
ინტერვენციების ეტაპი	64
ინტერვენციების განხორციელებისთვის მოსამზადებელი ეტაპი	64
ინტერვენციების განხორციელება	67
ინტერვენციების შეფასება	69
ინტერვენციების შეფასება მოსწავლეების მიერ	70
<i>ყოველკვირეული კითხვარის შედეგების ანალიზი</i>	70
<i>შემაჯამებელი კითხვარის შედეგების ანალიზი</i>	73
ინტერვენციების შეფასება დამრიგებლების მიერ	75
პოსტ ტესტი	79
პოსტ ტესტის შედეგები	79
<i>ექსპერიმენტული ჯგუფი ონლაინ კითხვარის შედეგები</i>	79
<i>ექსპერიმენტული ჯგუფის ანიმაციის ანალიზი</i>	83
<i>ექსპერიმენტული ჯგუფის პოსტ ტესტის შედეგების შეჯამება</i>	86
<i>საკონტროლო ჯგუფი ონლაინ კითხვარის შედეგები</i>	87
<i>საკონტროლო ჯგუფის ანიმაციის ანალიზი</i>	90
<i>საკონტროლო ჯგუფის პოსტ ტესტის შეჯამება</i>	92
ექსპერიმენტული და საკონტროლო ჯგუფების შედარება	93
ინტერვენციების შედეგების შეფასება	94
კვლევის შეზღუდვები	97
რეკომენდაციები	99

დასკვნა	100
გამოყენებული ლიტერატურა	102
დანართები	106
დანართი # 1 VaKE-ის სასწავლო პროცესში შეტანისთვის განსახორციელებელი 11 ნაბიჯი	107
დანართი # 2 თანამშრომლობის განმარტება და დესკრიპტორები	108
დანართი # 3 პრე ტესტზე გამოყენებული მოთხრობა და კითხვები	109
დანართი # 4 ინტერვენციების განხორციელებისთვის მოსამზადებელი საინფორმაციო ბროშურები მასწავლებლებისთვის	111
დანართი # 5 ინტერვენციების განხორციელების შეფასების ინსტრუმენტები მასწავლებლებისთვის	123
დანართი # 6 ინტერვენციებისთვის გამოყენებული დილემები	125
დანართი # 7 პრე და პოსტ ტესტი კითხვარი	129
დანართი # 8 პოსტ ტესტზე გამოყენებული ანიმაცია და კითხვები	132
დანართი # 9 ინტერვიუს კითხვარი სკოლის დირექტორთან	133
დანართი # 10 ფოკუს ჯგუფის კითხვები კლასის დამრიგებლებისთვის	134
დანართი # 11 ფოკუს ჯგუფის კითხვები საგან „მე და საზოგადოება“-ს მასწავლებლებთან	136
დანართი # 12 ფოკუს ჯგუფი მოსწავლეებთან	137
დანართი # 13 მინი კითხვარი მოსწავლეებისთვის	139
დანართი # 14 ფოკუს ჯგუფის კითხვები კლასის დამრიგებლებთან	140

გამოყენებული აბრევიატურები

UNESCO გაერთიანებული ერების განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის
ორგანიზაცია ;

VaKE ცოდნა და ღირებულებითი განათლება

აბსტრაქტი

წინამდებარე ნაშრომი წარმოადგენს პრაქტიკის კვლევის ანგარიშს ღირებულებითი განათლების შესახებ, კერძოდ კი ყურადღება გამახვილებულია ერთ-ერთი მეთოდით სწავლების პერსპექტივებზე.

კვლევის მიზანია ღირებულებითი განათლების ხელშეწყობა სკოლის დაწყებით საფეხურზე „ცოდნის და ღირებულებითი განათლების“ (VaKE) მეთოდის გამოყენებით.

საკითხის გამოსაკვლევად განხორციელდა პრაქტიკის კვლევა თბილისის ერთ-ერთ საჯარო სკოლაში მონაცემების მოპოვების ეტაპზე გამოყენებულია თვისებრივი კვლევა რაოდენობრივ კვლევის ელემენტებით.

კვლევის პროცესის დაგეგმვაში გათვალისწინებული იყო ის ძირითად სამეცნიერო თეორიები, რომელიც ხსნის ღირებულებითი განვითარების მნიშვნელობას. შერჩეული მეთოდების საშუალებით შევისწავლეთ სკოლის გამოცდილება და გამოკვეთეთ მოსწავლეთა საჭიროებები, მიღებული მონაცემების ანალიზის საფუძველზე, სკოლასთან შეთანხმებით დაიგეგმა ინტერვენციები და მისი განხორციელების გეგმა.

ინტერვენციების შეფასების მიზნით, კვლევის ფარგლებში გამოვიყენეთ პრე და პოსტ ტესტი, ექსპერიმენტულ და საკონტროლო ჯგუფებში, ასევე ფოკუს ჯგუფი კვლევაში ჩართულ მასწავლებლებთან.

მონაცემთა ანალიზის შედეგად გამოიკვეთა მოსწავლეთა ღირებულებითი კომპეტენციების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება და მასწავლებელთა სურვილი გააგრძელონ შეთავაზებული მეთოდით მუშაობა.

ჩატარებული პრაქტიკის კვლევის შედეგებზე დაყრდნობით, ვფიქრობთ, ღირებულებითი განათლების ხელშეწყობისთვის „ცოდნა და ღირებულებითი განათლება“ ეფექტურ ინსტრუმენტს წარმოადგენს, თუ ის სასწავლო პროცესში ინტენსიურად იქნება გამოყენებული.

საკვანძო სიტყვები: ღირებულებითი განათლება; ღირებულებისა და ცოდნის განათლება; სადამრიგებლო საათი; დილემური სწავლება.

Abstract

The following work presents an action research report about values education, in particular, discussing the perspectives of values education.

The aim of this research is to promote values education at the primary school level using the “Values and Knowledge Education” (VaKE) method.

Action research has been conducted in one of the public schools of Tbilisi in order to study the matter. Qualitative research with quantitative research elements was used at the data collection stage.

The planning of the research process took into account the basic scientific theories that explain the importance of values development. Through selected methods, we studied the school experience and identified the students’ needs. Based on the analysis of the data obtained, in agreement with the school, we planned interventions and a plan for its implementation.

In order to evaluate the interventions, we used pre and post-tests in the experimental and control groups, as well as a focus group with the teachers involved in the study.

The data analysis revealed a significant improvement in the students’ value-based competency and the teachers’ willingness to continue working with the proposed method.

Based on the results of the action research, we believe that “Values and Knowledge Education” is an effective tool in promoting values education, if it is used intensively in the learning process.